

Piegādātāju rīcības kodekss

bitē
Group

PIEGĀDĀTĀJU RĪCĪBAS KODEKSS

Ievads

BITĒ Grupa ir vadošā telekomunikāciju un mediju grupa Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Grupa piedāvā apvienotus mobilo sakaru, plašsaziņas līdzekļu, fiksētos platjoslas pakalpojumus, kā arī mediju saturu, maksas un bezmaksas televīzijas pakalpojumus.

BITĒ Grupa ir apņēmusies attīstīt un vadīt savu uzņēmējdarbību atbildīgā un ilgtspējīgā veidā, cienot gan cilvēkus, gan planētu. Lai īstenotu šo apņemšanos praksē un turpinātu uzturēt izcilību ceļā uz kļūšanu par atbildīgu un ilgtspējīgu uzņēmumu, mēs apzināmies, ka mums ir jāsadarbojas ar mūsu piegādātājiem, un tādēļ esam sagatavojuši šo Piegādātāja rīcības kodeksu.

Mēs uzskatām, ka šajā Piegādātāju rīcības kodeksā izklāstītie principi pavērs ceļu auglīgai sadarbībai ar mūsu piegādātājiem un tādējādi dos labumu visām iesaistītajām pusēm. Mēs ceram, ka mūsu pašreizējie un topošie piegādātāji pievienosies mums ceļā uz atbildīgāku un ilgtspējīgāku uzņēmējdarbību un nākotni.

Kādēļ Piegādātāju rīcības kodekss?

Mēs cenšamies sadarboties ar piegādātājiem, kuri ir atbildīgi gan ekonomiski, gan sociāli, gan arī attiecībā pret vidi, un veicina ilgtspējīgu attīstību. Šī Piegādātāju rīcības kodeksa mērķis ir izklāstīt tos pamatprincipus, atbilstoši kuriem, kā mēs sagaidām, rīkosies mūsu piegādātājs (vai līdzīgiem, līdzvērtīgiem piegādātāja paša principiem un standartiem). Piegādātāju rīcības kodeksā iekļautie principi attiecas uz cilvēka un darba tiesībām, arodveselību un drošību, vidi un uzņēmējdarbības ētiku.

Mēs uzskatām, ka ilgtspējīgas pārveidošanās procesa sekmīgai norisei ir nepieciešams, lai piedalītos un dotu savu ieguldījumu ikviens piegādes ķēdes posms. Šajā Piegādātāju rīcības kodeksā noteikto principu ievērošana ir viens no līdzekļiem, ar kuru palīdzību piegādātāji var sniegt ieguldījumu ilgtspējīgākā uzņēmējdarbības, rūpniecības un kopumā nākotnes ilgtspējības nodrošināšanā un attīstībā.

Ietvars un piemērošana

Piegādātāju rīcības kodekss attiecas uz visiem mūsu piegādātājiem, kas veic darījumus ar BITĒ Grupu vai tās vārdā. Šī Piegādātāju rīcības kodeksa darbības jomā termins “piegādātājs” ir jāsaprot kā piegādātāji, kā arī to meitasuzņēmumi, aģenti, saistītie uzņēmumi un apakšuzņēmēji (turpmāk - “piegādātājs” vai “piegādātāji”).

Mēs apzināmies, ka atsevišķos gadījumos varētu būt grūti izpildīt pilnīgi visus šajā Piegādātāju rīcības kodeksā ietvertos principus. Tomēr mēs esam apņēmušies sadarboties ar mūsu piegādātājiem un uzskatām, ka kopā, apvienojot spēkus, mēs varam veicināt ilgtspējīgas uzņēmējdarbības prakses stiprināšanu visā nozarē.

Neievērošanas sekas

Ja mēs uzzināsim, ka Piegādātājs rīkosies veidā, kas neatbilst šajā Piegādātāju rīcības kodeksā izklāstītajiem principiem, vai pārkāpjot vispārējās normatīvā regulējuma prasības, un ja piegādātājs nevēlas labot savu neatbilstīgo rīcību, vai, ja pārkāpums tiek uzskatīts par būtisku, BITĒ Grupa var izbeigt līgumattiecības ar attiecīgo Piegādātāju.

Principi

Normatīvā regulējuma ievērošana

Papildus tam, ka rīkojas atbilstoši šajā Piegādātāju rīcības kodeksā noteiktajiem principiem, BITĒ Grupa sagaida, ka visi piegādātāji stingri ievēros visus spēkā esošos likumus un noteikumus, kā arī iespējamās nozares minimālos standartus.

Ja rodas pretrunas starp spēkā esošā normatīvā regulējuma prasībām un šajā Piegādātāju rīcības kodeksā noteiktajiem principiem, piegādātājam jāievēro augstākie no piemērojamajiem standartiem, kas atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Cilvēktiesību un darba tiesību ievērošana

Apņemšanās ievērot cilvēktiesības un darba tiesības

Ikvienam cilvēkam ir tiesības uz cilvēka pamattiesībām, un pret viņiem jāizturas ar godu un cieņu.

Saskaņā ar Global Compact desmit principiem BITĒ Grupa ir apņēmusies ievērot un atbalstīt starptautiski pasludināto cilvēktiesību aizsardzību un nodrošināt, lai mēs nebūtu līdzdalībnieki cilvēktiesību pārkāpumos. Mēs sagaidām, ka mūsu piegādātāji nodrošinās tādu pat cilvēktiesību ievērošanas līmeni.

Piegādātājiem arī turpmāk ir jāievēro principi attiecībā uz pamattiesībām, kas izklāstīti Starptautiskās Darba organizācijas pamatkonvencijās¹ un Deklarācijā par pamatprincipiem un tiesībām darbā².

Daudzveidība un diskriminācijas nepieļaušana

Mēs BITĒ Grupā uzskatām, ka mūsu darbinieku dažādība pati par sevi ir vērtība, kas padara mūs stiprākus.

Mēs sagaidām, ka piegādātāji darbā pieņemšanas un nodarbinātības praksē veicinās dažādību un vienlīdzīgas iespējas visiem saviem darbiniekiem, nevis praktizēs jebkāda veida diskrimināciju. Nelegīti diskriminācijas iemesli ir, piemēram, rase, etniskā piederība, vecums, loma, dzimums, dzimuma identitāte, krāsa, reliģija, izcelsmes valsts, seksuālā orientācija, ģimenes stāvoklis, grūtniecība, invaliditāte, sociālā šķira, dalība arodbiedrībā vai politiskie uzskati, vai jebkurš cits atbilstošs pamats.

Sagaidāms, ka piegādātāji attiecībā pret saviem darbiniekiem nepieļaus nekādu uzmākšanos (fizisku, psiholoģisku, verbālu vai seksuālu) vai viņu ļaunprātīgu izmantošanu.

Godīgi nodarbinātības nosacījumi un apstākļi

Darba stundas un atvaļinājumi

BITĒ Grupa sagaida, ka visi piegādātāji ievēros un izpildīs piemērojamā normatīvā regulējuma prasības un nosacījumus, kā arī koplīgumos noteikto attiecībā uz darba laiku, pārtraukumiem un atvaļinājumiem, ieskaitot virsstundu darba laiku, kā arī ikgadējo, slimības un bērna kopšanas atvaļinājumus. Piegādātājiem jāpārlicinās, ka virsstundu darbs tiek veikts brīvprātīgi.

¹ Konvencijas un rekomendācijas (ilo.org)

² ILO deklarācija par pamatprincipiem un tiesībām darbā (DECLARATION)

Algas, prēmijas, labumi

Piegādātājiem ir jāmaksā un jāsniedz saviem darbiniekiem algas un labumi, kas, kā minimums, atbilst vismaz vietējam normatīvajam regulējumam vai piemērojamiem koplīgumiem. Algai jābūt taisnīgai un jānodrošina darbiniekiem saprātīgs dzīves līmenis.

Algu izmaksa jāveic savlaicīgi un jāsniedz skaidra informācija par viņu algām, prēmijām un labumiem.

Darba līgumi

Piegādātāju darbiniekiem ir jābūt rakstiskam darba līgumam, kurā noteikti nodarbinātības pamatnosacījumi darbiniekam, uz kuru attiecas darba līgums, viegli saprotamā valodā.

Piespiedu nodarbinātība

BITĒ Grupa nepieļauj nekāda veida piespiedu darbu jeb moderno verdzību (ieskaitot, bet ne tikai - piespiedu darbu, piesaistīto vai obligāto darbu), un sagaida to pašu no visiem saviem piegādātājiem. Jebkurš darbs vienmēr ir jāveic brīvprātīgi.

Piemēram, darbiniekiem ir jābūt tiesībām brīvi atstāt darbu pēc atbilstoša paziņojuma izteikšanas (atbilstoši valsts normatīvajā regulējumā vai līgumā noteiktajam), viņiem nav jāiesniedz darba devējam depozīts naudas vai personu apliecinoša dokumenta veidā, kā arī viņiem nav jāmaksā maksa par pieņemšanu darbā.

Bērnu nodarbinātība

BITĒ Grupa necietīs nekāda veida bērnu nodarbinātību, un to sagaida arī no saviem piegādātājiem.

Saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) standartiem attiecībā uz bērnu darbu Piegādātāji nedrīkst nodarbināt personas, kas jaunākas par 15 gadiem (vai 14 gadiem valstīs, uz kurām attiecas SDO Konvencijā Nr. 138 noteiktais izņēmums attiecībā uz jaunattīstības valstīm), vai zem vietējā regulējumā noteiktā minimālā darba vai obligātās izglītības vecuma, atkarībā no tā, kurš ir augstāks.

Gadījumā, ja tiek nodarbināti gados jauni darbinieki (tas ir, personas, kas vecākas par 15 gadiem vai minimālo likumīgo darba vecumu, un jaunākas par 18 gadiem), šo darbinieku veiktais darbs nedrīkst būt bīstams vai citādi garīgi, fiziski, sociāli vai morāli bīstami, būt kaitīgs vai traucēt viņu mācībām.

Tiesības brīvi biedroties un slēgt kolektīvo līgumu

Tiesības uz biedrošanās brīvību un kolektīvās sarunas ir pamattiesības.

BITĒ Grupa sagaida, ka tās piegādātāji atzīst darbinieku tiesības veidot un pievienoties (vai nepievienoties) arodbiedrībām vai līdzīgām strādājošo pārstāvības organizācijām, kā arī tiesības uz kolektīvā līguma slēgšanu. Gadījumā, ja šādas tiesības ir aizliegtas vai ierobežotas ar vietējiem tiesību aktiem, Piegādātājiem jāapņemas atbalstīt un iesaistīties atklātā un konstruktīvā dialogā ar saviem darbiniekiem un, attiecīgā gadījumā, ar viņu pārstāvjiem.

BITĒ Grupa aicina piegādātājus aktīvi informēt savus darbiniekus par viņu tiesībām uz biedrošanās brīvību un koplīgumiem.

Veselība un drošība

BITÉ Grupa sagaida, ka piegādātāji nodrošinās un uzturēs darbiniekiem veselīgu, drošu un aizsargātu darba vietu, kas kā minimums, atbilst vismaz visiem attiecināmajiem likumiem un noteikumiem.

Mēs sagaidām, ka piegādātājiem ir paredzēta veselības un drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst piegādātāja uzņēmējdarbības apjomam un būtībai, kā arī riskiem, kas saistīti ar tā uzņēmējdarbību. Piegādātājiem ir jāveic visas saprātīgās darbības un pasākumi, lai darbā novērstu nelaimes gadījumus un ar veselību saistītos riskus. Piegādātāja pienākums ir pienācīgi informēt un apmācīt savus darbiniekus par iespējamiem veselības un drošības riskiem, kā arī nodrošināt darbiniekus ar bezmaksas aizsardzības līdzekļiem, kur un kad tas nepieciešams, lai nodrošinātu darbinieku drošību.

Piegādātājiem jābūt sagatavotām atbilstošām procedūrām ārkārtas gadījumiem, lai identificētu un novērtētu iespējamās ārkārtas situācijas.

Mēs arī sagaidām, ka piegādātāji ir gatavi veikt visas nepieciešamās darbības ikviena ar veselību un drošību saistītā incidenta apzināšanai, reģistrēšanai, izmeklēšanai un ziņošanai par to.

Vide un klimats

Vide

Piegādātājiem ir, kā minimums, jāievēro visi atbilstošie likumi un noteikumi, kā arī iespējamās uz vidi attiecināmās atļaujas.

BITÉ Grupa sagaida, ka piegādātāji savu darbību vadīs atbildīgi attiecībā uz vides riskiem un ietekmi uz vidi, izmantos piesardzības pieeju un savā uzņēmējdarbībā integrēs dzīves cikla perspektīvu. Piegādātājiem, kad vien iespējams, jācenšas pēc iespējas samazināt resursu, piemēram, enerģijas, ūdens un izejvielu, izmantošanu. Piegādātājiem jānodrošina atbilstoša atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde.

Mēs aicinām mūsu piegādātājus nepārtraukti tiekties uzlabot savu sniegumu vides aizsardzības jomā un, cik vien iespējams, samazināt iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi.

Klimata izmaiņas

BITÉ Grupa ir uzsākusi savu pārveides ceļu, lai tās uzņēmējdarbība kļūtu klimatam draudzīgāka. Lai atbalstītu šo pārveidi, mēs, piemēram, esam apņēmušies noteikt vērienīgu un zinātniski pamatotu mērķi emisiju samazināšanai. Mēs esam apņēmušies iesaistīties un sadarboties ar mūsu piegādātājiem, lai veicinātu pāreju uz klimata neitralitāti, un mēs aicinām mūsu piegādātājus sadarboties un ceram uz kopīgu sadarbību šī mērķa sasniegšanā.

Visi mūsu piegādātāji tiek aicināti sekot, ziņot un censties samazināt savas darbības rezultātā radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju. Visi piegādātāji tiek aicināti noteikt savus, zinātniski pamatotus, mērķus siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai.

Ētiska uzņēmējdarbības prakse

Godīga konkurence

BITÉ Grupa ir apņēmusies nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci. Mēs sagaidām, ka mūsu piegādātāji apņemas ievērot vienādus standartus, un vienmēr rīkoties saskaņā ar visiem spēkā esošajiem pretmonopola un uz konkurenci attiecināmajiem likumiem un noteikumiem.

Kukuļošana, korupcija un interešu konflikti

BITÉ Grupa sagaida, ka tās piegādātāji ne tieši, ne netieši neiesaistīsies, neatbalstīs un nepieļaus jebkāda veida kukuļošana vai korupciju.

BITÉ Grupa sagaida, ka tās piegādātāji nepiedāvās, nesolīs, nedos, nepieprasīs, nepiekritīs pieņemt, saņemt maksājumus, dāvanas, jebkāda cita veida nepamatotus labumus, labdarības vai politiskus ziedojumus, tieši vai netieši, lai iegūtu vai saglabātu personiskas vai uzņēmējdarbības priekšrocības no jebkāda ierēdņa, privātpersonas, biznesa partneru darbinieka, tostarp arī BITÉ Grupas.

Piegādātājiem, sadarbojoties ar BITÉ Grupu, ir jāizvairās no jebkāda veida iespējamiem interešu konfliktiem un jāinformē BITÉ Grupa par visiem iespējamiem interešu konfliktiem, no kuriem nav iespējams izvairīties.

Dāvanas un viesmīlība

Piegādātāji nesniegs BITÉ Grupas darbiniekiem vai pārstāvjiem personīgas dāvanas un neizrādīs viesmīlību citādā veidā jebkurā situācijā, kurā šāda dāvana vai viesmīlība varētu ietekmēt vai var šķist, ka ietekmē darbinieka lēmumu attiecībā uz konkrēto Piegādātāju.

Uzņēmējdarbībā pieņemtu dāvanu pasniegšana un viesmīlības izrādīšana, kas atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un BITÉ Grupas Caurskatāmības politikai, var tikt izrādīta un piedāvāta, ja ir saistīta ar likumīgiem uzņēmējdarbības mērķiem un rīcību.

Naudas atmazgāšana

BITÉ Grupa viennozīmīgi iebilst pret jebkāda veida naudas atmazgāšanu un pieprasa, lai tās piegādātāji nekādā veidā, ne tieši, ne netieši, neiesaistītos jebkāda veida naudas atmazgāšanā. Piegādātājiem jāveic visi saprātīgi veicamie pasākumi, lai novērstu un atklātu nelikumīgus maksājumus, kā arī nepieļautu savu finanšu transakciju izmantošanu naudas atmazgāšanas nolūkos.

Datu privātums

Ikreiz, kad piegādātājam tiek uzticēti personas dati un informācija par personām, tiek sagaidīts, ka Piegādātājs tos aizsargās un veiks atbilstošus pasākumus to aizsardzībai pret ļaunprātīgu izmantošanu.

Piegādātājiem, vācot, uzglabājot, izmantojot, apstrādājot vai kopīgojot personu personīgo informāciju, ir jāievēro un jāpilda visi attiecināmo datu konfidencialitātes likumu nosacījumi.

Ētikas ievērošana minerālu ieguves procesā

BITÉ Grupa atbalsta ētisku visu minerālu ieguvī. No piegādātājiem tiek sagaidīts aktīvs darbs, lai nodrošinātu, ka to produktos un piegādes ķēdē izmantotās minerālvielas tiek iegūti atbildīgā veidā.

Atbilstības pārraudzība

Piegādātājam nepieciešams pārraudzīt un nodrošināt atbilstību šajā Piegādātāju rīcības kodeksā izklāstītajiem principiem, kā arī jāuztur uzticama un pārredzama dokumentācija un uzskaitē par šo principu ievērošanu. Pēc pieprasījuma šāda dokumentācija un ieraksti ir jāiesniedz BITÉ Grupai.

BITÉ Grupa var pārbaudīt un pārliecināties par Piegādātāja atbilstību šajā Piegādātāju rīcības kodeksā ietvertajiem principiem, piemēram, sarunas, pašnovērtējuma anketas veidā, vai - ar Piegādātāja iepriekšēju piekrišanu – audita veidā uz vietas, kuru veic vai nu BITÉ vai BITÉ nozīmēta neatkarīga trešā persona ar atbilstošu kvalifikāciju.

Šaubas par informēšanas nepieciešamību

Piegādātāji var saskarties ar situāciju, kurā nav īsti skaidrs – vai tie neievēro, vai, viņu prāt, var būt neievēro, šajā Piegādātāju rīcības kodeksā noteiktos principus vai spēkā esošo likumdošanu kopumā. Mēs sagaidām, ka šādās situācijās piegādātāji pēc iespējas ātrāk sazināsies ar BITÉ Grupu - sazinoties ar savu BITÉ Grupas pārstāvi, vai arī nosūtot anonīmu e-pastu uz šādu adresi: etika@bitegroup.net.